

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
НАУКОВИЙ ПАРК «НАУКА ТА БЕЗПЕКА»**

ISBN 978-966-610-270-9

**МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»**

(Посвідчення № 417 від 21.09.2022 р.)

**PROCEEDINGS
IV INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«AVIATION, INDUSTRY, SOCIETY»**

(Certificate № 417 dated September 21, 2022)

18 травня 2023 р.

Кременчук 2023

депозитів та ін. [3, с. 45].

Отже, інноваційні зміни фактично обумовлюють появу принципово нових підходів для побудови моделей роботи фінансових установ, котрі забезпечують дистанційне обслуговування клієнтів. Зокрема, тут йдеться про екстериторіальність і безперервність роботи фінансової системи, що надає клієнту змогу керування грошовими коштами, незалежно від місця його перебування та часу доби.

Список літератури

1. Ніколаєв, М. Огляд інформаційних технологій онлайн-трейдингу. *Управління розвитком складних систе.* 2022. № 50. С.106–114.
2. Пантелеєва Н. М. Ринок фінансових інновацій: основи формування та розвитку. *Вісник університету банківської справи національного банку України.* 2011. № 2 (11). С. 82–86
3. Бурденко І. М. Передумови створення та використання інноваційних фінансових інструментів на ринку похідних фінансових інструментів України/ Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. № 3. С. 181–190

УДК 631.152.2

Власюк С.А., к.е.н., доцентка кафедри

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3416-3444>

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОЇ СФЕРИ

Нині, аграрний сектор перебуває на межі фінансової кризи внаслідок повномасштабної війни з росією, нестабільності економічного розвитку держави, низького рівня стратегічного менеджменту, нездатності суб'єктів господарювання ефективно і своєчасно залучати та використовувати фінансові ресурси для провадження діяльності.

Сільськогосподарські підприємства в умовах сьогодення першочергово розв'язують власні проблеми, попри виконання фінансових зобов'язань із платежів перед контрагентами. Така поведінка підприємств зумовлена відсутністю їхньої майнової відповідальності за невиконання договірних зобов'язань і надає їм змогу ухилятися від взаєморозрахунків із контрагентами. За цих умов дедалі більше зростає необхідність управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Несвоєчасність виконання зобов'язань учасниками фінансового ринку зумовлює негативний перерозподіл грошових коштів з кругообігу та утворення дебіторсько-кредиторської заборгованості, що перешкоджає результативному здійсненню операційної й фінансової діяльності суб'єктів господарювання та

погіршує їх платоспроможність. Особливої гостроти й актуальності набуває питання управління заборгованістю сільськогосподарських суб'єктів господарювання, оскільки вона, як правило, характеризується тривалим періодом обертання та наявністю у її складі значних сум прострочених і сумнівних боргів. В таких умовах нагальною потребою для будь-якого господарюючого суб'єкта є формування механізму комплексного взаємоузгодженого управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, спрямоване на оптимізацію загального обсягу заборгованості, забезпечення своєчасного її повернення та запобігати порушенням фінансово-розрахункової рівноваги. Однією з найбільш актуальних проблем стабілізації і подальшого прискореного розвитку виробництва в підприємницьких структурах аграрної сфери будь-якої форми власності є підвищення їх ефективності.

Ефективність виробництва є узагальнюючою економічною категорією, що характеризує результативність як усієї діяльності, так і конкретних видів ресурсів. Підвищення економічної ефективності сільськогосподарських підприємств є першочерговим завданням аграрного сектора економіки.

Ефективність, як відомо, досягається при максимально можливому виробництві продукції з певної кількості ресурсів. Від ефективності формування організаційних структур управління, якісного підбору персоналу, технології та її дотримання, а також комплексного врахування впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища залежать результати діяльності.

На діяльність аграрних підприємств перш за все впливає фінансове забезпечення підприємницької діяльності. Для визначення стану фінансового забезпечення проаналізуємо основні чинники, що на нього впливають. Фінансовий потенціал агропромислового сектору формується на основі його компонентів рослинницької та тваринницької галузей, лісового та рибного господарства. Нині за відсутності тимчасово окупованих територій Донецької, Луганської областей та АР Крим дещо погіршилися показники кількості підприємств, які займаються діяльністю в аграрному секторі економіки України, та знизилася показники податкових надходжень до бюджету країни.

Основними показниками, що характеризують ефективність управління підприємством є прибуток та рентабельність виробництва. Перший показник характеризує різницю між доходами та витратами господарюючого суб'єкта, другий – ступінь окупності витрат (табл. 1).

Варто зазначити, що чистий прибуток за досліджуваний період мав тенденцію до збільшення. Проте, як рівень рентабельності всієї діяльності, так і рівень рентабельності операційної діяльності мав тенденцію до зменшення на 3,5 і 5,5 відсоткових пунктів. Кількість працівників в аграрній сфері, також суттєво зменшилася на 201,5 тис. осіб або на 31,2%.

Поточна та оперативна фінансова робота на підприємстві спрямовується на практичне втілення фінансового забезпечення підприємницької діяльності, постійне підтримання платоспроможності на належному рівні.

Таблиця 1 – Основні показники діяльності суб'єктів підприємницької діяльності аграрної сфери України, 2010-2020 рр. [1]

Показник	2010	2015	2017	2018	2019	2020	Відхилення +/-
Фінансовий результат до оподаткування, млн грн	17320,5	101996,1	68606,5	70770,2	93553,6	81596,7	64276,2
Підприємства, які одержали прибуток до оподаткування:							
у відсотках до загальної кількості	69,8	89,0	86,8	86,8	83,5	83,2	13,4 в.п.
фінансовий результат, млн грн	22152,9	127609,0	88986,2	93549,5	115852,7	108100,9	85948,0
Підприємства, які одержали збиток до опод.:							
у відсотках до загальної кількості	30,2	11,0	13,2	13,2	16,5	16,8	-13,4 в.п.
фінансовий результат, млн грн	4832,4	25612,9	20379,7	22779,3	22299,1	26504,2	21671,8
Чистий прибуток (збиток), млн грн	17253,6	101912,2	68276,8	70461,8	92892,9	81032,6	63779,0
Підприємства, які одержали чистий прибуток:							
у відсотках до загальної кількості	69,6	88,9	86,7	86,7	83,5	83,1	13,5 в.п.
фін. результат, млн грн	22094,9	127525,5	88676,3	93249,0	115197,6	107547,0	85452,1
Підприємства, які одержали чистий збиток							
у відсотках до загальної кількості	30,4	11,1	13,3	13,3	16,5	16,9	-13,5 в.п.
фін.результат, млн грн	4841,3	25613,3	20399,5	22787,2	22304,7	26514,4	21673,1
Рівень рентабельності всієї діяльності, %	17,5	30,4	16,5	14,2	16,6	13,9	-3,6 в.п.
Рівень рентабельності операційної діяльності, %	24,5	43,0	23,2	18,9	19,8	19,0	-5,5 в.п.
Кількість найманих працівників, тис. осіб	645,2	500,9	489,2	479,8	472,1	443,7	-201,5

Одним із напрямів вдосконалення обліку в суб'єктів господарювання аграрної сфери є впровадження управлінського обліку. За допомогою ведення управлінського обліку можна сформулювати внутрішньогосподарську звітність, метою якої є забезпечення своєчасного отримання інформації для ефективного та результативного управління.

Внутрішньогосподарська управлінська звітність, буде містити інформацію щодо реалізації продукції і розрахунків з контрагентами на основі первинних документів. Детальна інформація допоможе управлінському складу підприємницької структури аналізувати діяльність суб'єкта аграрного бізнесу, виявляти відхилення від нормативу і вчасно реагувати на зниження ефективності діяльності.

Список літератури

1. Економічна статистика. URL:<https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menuu/cg.htm>